

Valstybinės moterų ir vyrų lygių galimybių 2005 –2009 metų programos priemonių įgyvendinimo 2005 metais ataskaita

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatą “Nuosekliai laikytis lygių galimybių politikos, toliau vykdyti teises, administracines ir kitas priemones, kad šalyje niekas nebūtų diskriminuojamas dėl lyties, rasės, tautybės, išitikinimų ir kitų priežasčių”, 2005 m. rugsėjo 26 d. patvirtinta Valstybinė moterų ir vyrų lygių galimybių 2005 – 2009 metų programa (toliau – Programa). Vadovaujantis Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 3 straipsnio 2 punktu, ši tarpinstitucinė Programa vykdoma visų ministerijų bei Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Daugelis programos priemonių, vadovaujantis Programos 7 punktu, vykdomos bendradarbiaujant su nevyriausybinėmis organizacijomis, mokslo įstaigomis, taip užtikrinant Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 3 straipsnio 3 punkto įgyvendinimą. Programos tikslų siekiama pasitelkiant Europos Socialinio fondo, Europos Bendrijų lyčių lygybės strategijos programos, Šiaurės Baltijos šalių lyčių lygybės 2004-2006 metų programos lėšas, kaip tai numatoma Programos 7 punktu.

Programos įgyvendinimo rezultatai¹

Didinamos moterų, ypač kaimo moterų, užimtumo galimybės, visų pirma galimybės imtis verslo ir jį plėtoti. 2005 metais 10817 būsimosioms ir esamoms verslininkėms suteiktos verslo informacijos ir konsultacijų paslaugos. Konsultuota apie galimybes pasinaudoti finansine parama verslui plėtoti, verslo pradžios ir organizavimo klausimais. Konsultacijos moterims verslininkėms sudarė 59,6 proc. visų suteiktų konsultacijų skaičiaus ir tai dar kartą patvirtina moterų aktyvumą imantis smulkaus ir vidutinio verslo. Moterų smulkaus ir vidutinio verslo vadovių skaičius 2003 m. sudarė 40 proc. nuo bendro verslo vadovų skaičiaus. 2006 metais inicijuotas naujas tyrimas šiuo klausimu, kurio duomenų dar nėra, tačiau Statistikos departamento duomenimis moterys vadovės iš bendro visų lygių vadovų, įskaitant struktūrinių padalinių vadovus, skaičius tiek valstybės tarnyboje, valstybės ir privačiajame sektoriuose bei savarankiškai dirbančių asmenų 2005 metais sudarė apie 42 proc. Moterų ekonominiam aktyvumui skatinti organizuotas moterų verslininkių apsikeitimas patirtimi, o 50 moterų verslo praktikos pavyzdžių pateikta leidinyje “Moterys versle”. Moterys verslininkės analizuoja priežastis, paskatinusias imtis verslo, pateikia savo nuomonę, apie tai, kas lemia sėkmingą įmonės veiklą, analizuoja kliūtis moterų versle.

Specializuotos konsultacijos teikiamos kaimo moterims, pradedančioms arba plėtojančioms žemės ūkio ar žemės ūkiui alternatyvų verslą. Konsultacijų daugiausia kreipiasi kaimo moterys, ketinančios pradėti kaimo turizmo verslą. 2005 m. kartu su Lietuvos ūkininkų draugija 23 rajonuose surengtas renginių ciklas “Kaimo moterų verslumo ugdymas”, kuriuose dalyvavo 480 kaimo moterų. Be to, 24 Lietuvos rajonuose surengti seminarai “Vertybių pokyčiai šiandieninėje kaimo šeimoje”, kuriuose dalyvavo 460 kaimo moterų.

Moterų užimtumo skatinimas remiamas Europos Socialinio fondo lėšomis. Moterų organizacijos, kiti pareiškėjai aktyviai teikė projektus skirtus moterų reintegracijai į darbo rinką ir pagyvenusių moterų užimtumui didinti, lyčių stereotipams mažinti, subalansuotam atstovavimui priimant sprendimus skatinti. 2005 metais šiais klausimais pateiktos 25 paraiškos ir tai sudarė 45 procentus nuo viso paraiškų skaičiaus pagal BPD 2.3 priemonę. Projektų atrankos komitetas

¹ Atsižvelgiant į tai, kad programa buvo įgyvendinama tik 2005 metų spalio-gruodžio mėnesiais, padėties pokyčiai bus apžvelgti teikiant ataskaitą už Programos įgyvendinimą 2006 metais.

rekomendavo paremti 14 paraiškų ir tai sudaro apie 44 procentus nuo bendro rekomenduotų remti paraiškų skaičiaus pagal BPD 2.3 priemonę.

Gerinamos sąlygos derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus. 2005 m. spalio 13 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo pakeitimai numatant profesinės karo tarnybos kariams ilgesnes atostogas vaikui prižiūrėti bei atsisakant nuostatos, kad šioms atostogoms pasibaigus ir nesant kario kvalifikaciją atitinkančių laisvų pareigų karys išleidžiamas į atsargą. Įstatymo pakeitimu nustatoma, kad atostogos vaikui prižiūrėti suteikiamos iki tol, kol vaikui sueis treji metai, po vaiko priežiūros atostogų grįžęs į tarnybą karys skiriamas į jo laipsnį atitinkančias pareigas.

Didinama moterų motyvacija, kompetencija ir gebėjimai aktyviau dalyvauti priimant sprendimus. 107 moterys dalyvavo mokymuose “Lygus atstovavimas lytims priimant sprendimus vietos savivaldos lygmeniu”, organizuojuose Birštone, Druskininkuose, Kaune ir Panevėžyje. Mokymų dalyvės - moterys, ketinančios dalyvauti politikoje ir sprendimų priėmimo pagerino savo žinias ir įgūdžius, įgyjo pasitikėjimo savimi, taip didindamos savo galimybes dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose. Mokymai bus tęsiami 2006 metais.

Aukštai vertinama Lietuvos moterų organizacijų veiklos svarba. Lietuvos Respublikos Vyriausybė finansavo Ketvirtąjį Lietuvos moterų suvažiavimą, kuriame dalyvavo daugiau nei 2000 moterų ir visų šalies rajonų, o programos lėšomis paremta moterų suvažiavimo rezultatų sklaida visų apskričių mažesniuose miesteliuose. Sklaidos kampanijos metu aplankyti 22 miestai ir miesteliai, susitikimuose dalyvavo apie 1000 moterų ir vyrų, kaimo bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų atstovai. Pagrindinis tikslas – ne tik suteikti informacijos apie suvažiavimo rezultatus, bet ir aktyvinti moterų ir vyrų lygių galimybių įtvirtinimą vietos savivaldos lygmeniu. Programos lėšomis remiama Lietuvos moterų organizacijų narystė Europos Sąjungos moterų organizacijų asociacijoje European Women’s Lobby. Paremtas moterų organizacijų atstovų dalyvavimas Šiaurės-Baltijos šalių Ketvirtojoje konferencijoje “Lygios moterų ir vyrų galimybės demokratinėje visuomenėje” WoMen and democracy. Tokia konferencija taip pat vyko Vilniuje 2001 metais.

Lietuvos pasiekimai moterų ir vyrų lygių galimybių klausimais palankiai vertinami tarptautiniu lygmeniu. Šiomet pirmą kartą Lietuvos atstovas atrinktas moksliniu pranešėju Jungtinių Tautų Moterų padėties komisijos sesijoje. 2005 metais vykusioje Jungtinių Tautų Moterų padėties komisijos jubiliejinėje sesijoje, skirtoje Pekino veiksmų platformos 10 metų jubiliejui paminėti, generalinio sekretoriaus pranešime Lietuva ypač pozityviai įvertinta už gerai funkcionuojančius lyčių lygybės institucinius mechanizmus, lyčių aspekto integravimą aplinkosaugoje ir vyrų dalyvavimą siekiant lyčių lygybės. Jau trys Lietuvos atstovai atrinkti į Europos Tarybos ekspertų darbo grupes ir riboto dalyvavimo seminarus. Be to, Europos Tarybos pateiktame 46 šalių narių institucinių mechanizmų ir pasiekimų vertinime palankiausiai, kaip “geros praktikos šalys”, įvertintos Šiaurės šalys ir Lietuva. Ypač pozityviai įvertintas bendradarbiavimas su nevyriausybiniomis organizacijomis, efektyviai funkcionuojantys instituciniai mechanizmai, priemonės ir veiksmai skirti užtikrinti lyčių lygybę, bei kovai prieš prekybą žmonėmis. Pasaulio ekonomikos forumo paskelbtame lyčių lygybės pasiekimų vertinime 58 pasaulio šalyse, Lietuva kartu su Estija ir Latvija iš naujųjų Europos Sąjungos šalių narių įvertinta aukščiausiai. Latvija – 11 vieta, Lietuva – 12, Estija – 15 vieta. Aktyviai dalyvaujama įgyvendinant Šiaurės Baltijos šalių lyčių lygybės programą. 2005 m. lapkričio mėn. Lietuvos delegacija dalyvavo šios programos rėmuose organizuotame seminare “Vyrai ir lyčių lygybė”.

Atsižvelgiant į pozityviai vertinamus Lietuvos pasiekimus lyčių lygybės srityje **siekama, kad būsimojo Europos lyčių lygybės instituto būstinė būtų įsteigta Lietuvoje.** Parengtas ir nuosekliai įgyvendinamas Priemonių, skirtų siekti Europos lyčių lygybės instituto būstinės steigimo Lietuvoje, planas. Jau įgyvendintos šio plano priemonės, skirtos argumentų dėl Lietuvos tinkamumo būstinei steigti, formavimui ir platinimui, patalpų instituto būstinei paieškai, informavimo kampanijos apie Lietuvos siekį planavimui ir įgyvendinimui.

Teikiama pagalba smurtą šeimoje patyrusioms moterims. 2005 metais programos lėšomis 80 tūkst. Lt. paremta 12 nevyriausybinių organizacijų projektų, skirtų teikti socialinę

pagalbą smurto šeimoje aukoms. Socialinės, psichologinės, teisinės paslaugos suteiktos 314 smurto šeimoje aukų bei 27 smurtautojams, siekiantiems atsikratyti smurtinio elgesio.

Programos priemonių įgyvendinimas

2005 metais planuota įgyvendinti 18 Programos priemonių, o įgyvendinta 21, iš jų 9 kartu su nevyriausybinėmis organizacijomis ir mokslo įstaigomis. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija įgyvendino 6 priemones, Užsienio reikalų ministerija – 3 priemones, Krašto apsaugos ministerija – 2 priemones, Žemės ūkio ministerija – 2 priemones, Ūkio, Finansų, Susisiekimo ministerijos – po 1 priemonę, Statistikos departamentas – 5 priemones. Programos priemonėms įgyvendinti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai skirta ir panaudota 160 tūkst. Lt., Žemės ūkio ministerija skyrė 47,5 tūkst. litų iš Kaimo rėmimo programos, Krašto apsaugos ministerija skyrė 6599 lt., Ūkio ministerija lėšas skyrė iš Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros ir skatinimo strategijos įgyvendinimo specialiosios programos. Viso programos priemonėms įgyvendinti panaudota 214,1 tūkst. Lt.

Išsami informacija apie Programos priemonių įgyvendinimą 2004 metais, nurodant atsakinguosius vykdytojus, priemones ir jų vykdymo eigą, pateikiama lentelėje.

Atsakingasis vykdytojas - Finansų ministerija 1 priemonė. Lėšų neskirta.

69.6. Organizuoti moterų ir vyrų lygių galimybių principo laikymosi įgyvendinant Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumento (BPD) priemones stebėseną	Finansų ministerija	2005–2006 metai	–	Lietuvos 2004-2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonėse yra užfiksuoti rodikliai apie moterų ir vyrų dalyvavimą įgyvendinant BPD finansuojamus projektus (2 prioritetas). Finansų ministerija, BPD vadovaujanti institucija, tokius duomenis gauna iš BPD administravime dalyvaujančių institucijų ir apibendrina juos rengdama BPD metinę ataskaitą. Metinė ataskaita už 2005 m. bus parengta iki 2006 metų birželio 30 d. Finansų ministerija taip pat neturi duomenų apie moterų ir vyrų dalyvavimą įgyvendinant BPD finansuojamus projektus 2004 metais, nes 2004 metais vyko projektų, finansuojamų BPD lėšomis rengimas ir atranka. Priemonei įgyvendinti lėšų skirta nebuvo.
--	---------------------	-----------------	---	--

Atsakingasis vykdytojas - Krašto apsaugos ministerija 1 priemonė (įgyvendintos 2 priemonės). 6599 lt.

12.2.1. Inicijuoti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 59 straipsnio 9 dalies pakeitimo projektą	Krašto apsaugos ministerija	2006 metai	–	Įstatymas priimtas ir įsigaliojo 2005 m. spalio 13 d. Įstatymo pakeitimu nustatoma, kad atostogos vaikui prižiūrėti suteikiamos iki tol, kol vaikui sueis treji metai, po vaiko priežiūros atostogų grįžęs į tarnybą karys skiriamas į jo laipsnį atitinkančias pareigas.
42.7. Atlikti psichologinio smurto, seksualinio priekabiavimo krašto apsaugos sistemoje sociologinį ir viktimologinį tyrimą	Krašto apsaugos ministerija	2005 metai	–	Tyrimą atliko Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos mokslo centras. Nustatyta, kad krašto apsaugos sistemos moterys yra gerai informuotos ir žino pagrindines diskriminacijos formas. Šiam tyrimui panaudota 6599 lt.

**Atsakingasis vykdytojas - Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
6 priemonės, 160 tūkst. Lt.**

30.1. Organizuoti seminarų ciklą „Lygus atstovavimas lytims priimant sprendimus vietos savivaldos lygmeniu“	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, asociacija Kauno moters užimtumo informacijos centras, apskričių viršininkai	2005–2009 metai	10	2005 m. lapkričio 11-gruodžio 10 d. Organizuoti 4 seminarai Druskininkuose, (32 dalyvės), Panevėžyje (20 dalyvių), Birštone (30 dalyvių), Kaune (25 dalyvės. Viso seminaruose dalyvavo 107 dalyvės. Seminaruose, skirtuose moterų motyvacijos dalyvauti politinių ir ekonominių sprendimų procese skatinimui, nagrinėtos temos: Savęs palaikymo sistema, kodėl moterys nebalsuoja už moteris, Kas skatina ar trukdo Lietuvos visuomenei balsuoti už moteris, Ar įmanoma tikra demokratija be kritinio moterų skaičiaus sprendimų priėmimo ir kitos. Seminarai bus tęsiami 2006-2009 metais.
30.3. Iš dalies finansuoti ketvirtojo Lietuvos moterų suvažiavimo rezultatų sklaidą	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Labdaros ir paramos fondas Moterų suvažiavimo paramos	2005 metai	20	Suvažiavimo sklaidai įgyvendinta Žaliojo autobusėlio informavimo kampanija, kurios metu aplankyti visų apskričių 22 mažesnieji (iki 2000 gyventojų) miesteliai. Susitikimuose dalyvavo apie 1000 moterų ir vyrų, kaimo bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų atstovai. Visuose susitikimuose

	fondas			dalyvavo Moterų suvažiavimo organizacinio komiteto narės. Susitikimų metu ne tik pristatyta Moterų suvažiavimo medžiaga, bet ir organizuotos diskusijos įvairiais moterų ir vyrų lygių galimybių užtikrinimo aspektais.
30.5. Iš dalies finansuoti Šiaurės ir Baltijos valstybių lyčių lygybės 2004–2006 metų programos priemonių įgyvendinimą	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, asociacija Moterų informacijos centras	2005–2007 metai	10	Įgyvendinant Šiaurės-Baltijos šalių lyčių lygybės 2004-2006 m. programą, Šiaurės šalių Ministrų Taryba kartu su Estijos Socialinių reikalų ministerija 2005 m. gruodžio 7-8 d. organizavo konferenciją „Vyrai ir lyčių lygybė“. Konferencijoje dalyvavo visų Baltijos šalių delegacijos po 10-12 valstybės institucijų, mokslo įstaigų bei nevyriausybinį organizacijų atstovų. Konferencijoje buvo nagrinėjamas gana platus temų spektras: socialinės kaitos požiūris, vyriškumo samprata, vyrų jėga ir dominavimas visuomeniniame gyvenime, smurto šeimoje, prekybos žmonėmis, šeimos ir darbo išipareigojimų, tėvystės atostogų klausimai. Du Lietuvos atstovai pristatė pranešimus apie tėvystės atostogų problematiką, lyčių stereotipų įtaką ir lyčių lygybės iššūkius vyrams.
30.6. Organizuoti Lietuvos delegacijos dalyvavimą ketvirtojoje Šiaurės ir Baltijos valstybių konferencijoje „Moterys ir demokratija“	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, asociacija Moterų informacijos centras	2005 metai	30	Lietuvos delegacija, vadovaujama Socialinės apsaugos ir darbo ministro dalyvavo 2005 m. spalio 6-8 d. Sankt Peterburge vykusioje Ketvirtojoje Šiaurės-Baltijos šalių konferencijoje „ <i>WoMen and Democracy</i> “. Delegacija buvo sudaryta iš Moterų parlamentinės grupės atstovių, valstybės tarnautojų, mokslininkų, nevyriausybinį organizacijų atstovų. Ministrė, kaip antrosios konferencijos „ <i>WoMen and Democracy</i> “ šeimininkė pakviesta pasveikinti konferencijos dalyvius. Pranešimus konferencijoje pristatė Moterų parlamentinės

				grupės pirmininkė Seimo narė Birutė Vėsaitė, tema – moterys ir verslas, bei Sveikatos apsaugos ministerijos Motinos ir vaiko skyriaus vedėja Aušrutė Armonavičienė, tema – moterų sveikata. Be to, Lietuva organizavo ir pravedė vieną iš konferencijos seminarų “Moterys ir sveikata”, kuriam pirmininkavo Ramunė Trakymienė kartu su Švedijos atstove, o rezultatus apibendrina Agnė Zuokienė. Net penki Lietuvos atstovai buvo pakviesti padaryti parnešimus šiame ir kituose konferencijos seminaruose. seminaro pranešėjais
42.8. Remti nevyriausybių organizacijų, teikiančių socialinę pagalbą smurto šeimoje aukoms, projektus ir projektus, skirtus darbui su smurtautojais	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	2005–2006 metai	80	2005 metais programos lėšomis 80 tūkst. Lt. paremta 12 nevyriausybių organizacijų projektų, skirtų teikti socialinę pagalbą smurto šeimoje aukoms. Laikinas saugus prieglobstis, socialinės, psichologinės, teisinės paslaugos suteiktos 314 smurto šeimoje aukų bei 27 smurtautojams, siekiantiems atsikratyti smurtinio elgesio.
69.3. Skirti lėšas moterų organizacijų narystei Europos Sąjungos moterų organizacijoje „European Women’s Lobby“	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, asociacija Moterų informacijos centras	2005–2009 metai	10	Paremta Lietuvos moterų organizacijų narystė Europos Sąjungos moterų organizacijų asociacijoje European Women’s Lobby, finansuojant narystės mokesčių, kuriuo padengiamos taip pat ir dalyvavimo kasmetinėje šalių narių atstovų asamblėjoje išlaidos.

**Atsakingasis vykdytojas – Susisiekimo ministerija
1 priemonė. Lėšų neskirta**

69.2. Tobulinti Susisiekimo ministerijos valstybės tarnautojų kvalifikaciją moterų ir vyrų lygių galimybių klausimais	Susisiekimo ministerija	2005–2009 metai	–	2005 metais kvalifikaciją kėlė 58 valstybės tarnautojai – 28 vyrai ir 30 moterų. Specialūs mokymai lyčių lygybės klausimais Susisiekimo ministerijoje dirbantiems valstybės tarnautojams nebuvo rengiami.
---	-------------------------	-----------------	---	---

Atsakingasis vykdytojas – Užsienio reikalų ministerija
3 priemonės. Lėšų neskirta

<p>42.3. Skatinti moterų ir vyrų lygių galimybių principo įtvirtinimą tarptautinių organizacijų veikloje, rengiamuose tarptautinės teisės aktuose</p>	<p>Užsienio reikalų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</p>	<p>2005–2009 metai</p>	<p>–</p>	<p>Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos 60 sesijos Trečiajame komitete Lietuva parėmė penkių rezoliucijų, kurios susiję su moterų ir vyrų lygių galimybių įtvirtinimu, projektų teikimą ir/ar balsavo už jas: Dėl visų formų diskriminacijos prieš moteris panaikinimo konvencijos (Lietuva balsavo „už“); Dėl Jungtinių Tautų Moterų vystymo fondo (priimta konsensusu); Dėl Ketvirtosios Pasaulinės konferencijos moterų klausimais tęstinumo ir Pekino deklaracijos ir veiksmų platformos pilnaverčio įgyvendinimo bei Generalinės Asamblėjos 23-osios sesijos rezultatų (priimta konsensusu); Dėl prievartos prieš moteris išsamios analizės (priimta konsensusu); Dėl mergaičių (priimta konsensusu). Užsienio reikalų ministerija ir Nuolatinė atstovybė Jungtinėse Tautose siekė, kad Lietuvos atstovė būtų pakviesta eksperte į Moterų padėties komisijos 50-tą sesiją, vyksiančią 2006 m. Kvietimas buvo gautas. Pasiiekta, kad net trys Lietuvos ekspertai Europos Tarybos atrinkti į riboto dalyvavimo darbo grupes ir seminarus.</p>
<p>42.4. Skatinti moterų ir vyrų lygių galimybių principo įtvirtinimą plėtros ir pagalbos projektuose, skirtuose kaimyninėms ir besivystančioms valstybėms</p>	<p>Užsienio reikalų ministerija</p>	<p>2005–2009 metai</p>	<p>–</p>	<p>Užsienio reikalų ministerija įtraukė moterų ir vyrų lygių galimybių užtikrinimo principą į rengiamo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos vystomojo bendradarbiavimo politikos 2006 – 2010 metams nuostatų patvirtinimo“ projektą. Įgyvendinant Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo</p>

				politiką vadovaujamosi Jungtinių Tautų patvirtintais Tūkstantmečio vystymo tikslais, kuriuose numatytas moterų ir vyrų lygių teisių užtikrinimo rėmimas.
69.4. Integruoti lyčių aspektą į pagalbos ir plėtros projektus, siekiant perduoti kitoms valstybėms Lietuvos patirtį, kaip užtikrinti moterų ir vyrų lygias galimybes	Užsienio reikalų ministerija	2005–2009 metai	–	2005 m. vykdyti plėtros ir pagalbos projektai buvo pradėti iki programos patvirtinimo, be to, programoje nėra numatytos lėšos projektų rėmimui.

Atsakingasis vykdytojas – Ūkio ministerija

1 priemonė (įgyvendintos 2 priemonės).

Lėšos skirtos iš Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros ir skatinimo strategijos įgyvendinimo specialiosios programos

12.4.1. Organizuoti per verslo informacijos centrus informacinių dienų verslininkėms kampanijas visose apskrityse	Ūkio ministerija, Lietuvos smulkaus ir vidutinio verslo plėtros agentūra, apskričių viršininkai	2005–2009 metai	40	Įgyvendinant šią priemonę Lietuvos smulkaus ir vidutinio verslo plėtros agentūra (toliau – LSVVPA) suorganizavo du seminarus Kauno apskrities moterims verslininkėms, kurių metu verslininkės buvo supažindintos su galimybėmis pasinaudoti finansine parama verslui plėtoti, ypatingą dėmesį skiriant veiklai sėkmingo moterų verslo sklaidos srityje. 2005 m. LSVVPA parengė ir 500 vnt. tiražu išleido leidinį „Moterys versle“, kuriame pateikta 50 moterų sėkmingo verslo pavyzdžių. Minėtame leidinyje moterys verslininkės analizuoja priežastis, paskatinusias imtis verslo, pateikia savo nuomonę apie tai, kas lemia sėkmingą įmonės veiklą, taip pat leidinyje pateikta informacija apie aktyviausias moterų verslininkių organizacijas, moterų užimtumo ir informacijos centrus bei jų vykdomus projektus. Leidinys patalpintas LSVVPA interneto tinklalapyje adresu
---	---	-----------------	----	--

				<p>http://www.svv.lt, o taip pat nemokamai verslo visuomenei išplatintas per verslo informacijos centrus ir verslo inkubatorius, verslininkų organizacijas, moterų užimtumo centrus. LSVVPA interneto tinklalapio rubrikoje „Moterų verslas“ patalpino 12 naujų sėkmingo moterų verslo pavyzdžių, skelbė informaciją apie Europos Komisijos iniciatyvas moterų verslumo skatinimo srityje. Priemonė finansuojama iš Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros ir skatinimo strategijos įgyvendinimo specialiosios programos.</p>
12.4.2. Teikti verslininkėms informavimo, konsultavimo ir mokymo apie galimybes pasinaudoti finansine parama verslui plėtoti paslaugas	Ūkio ministerija, Lietuvos smulkaus ir vidutinio verslo plėtros agentūra, apskričių viršininkai	2006–2009 metai	30	<p>Verslo informacijos centrai ir verslo inkubatoriai būsimoms ir esamoms verslininkėms teikia verslo informacijos ir konsultacijų paslaugas, organizuoja verslo informacijos sklaidos renginius ir mokymus verslo pradžios ir organizavimo klausimais. 2005 m. 10817 moterų gavo tinklo įstaigų paslaugas, kas sudarė 59,6 proc. nuo bendro tinklo įstaigų klientų skaičiaus. Priemonė finansuojama iš Smulkaus ir vidutinio verslo plėtros ir skatinimo strategijos įgyvendinimo specialiosios programos.</p>

Atsakingasis vykdytojas – Žemės ūkio ministerija

1 priemonė (įgyvendintos 2 priemonės)

Lėšos skirtos iš Kaimo rėmimo programos

12.5.1. Teikti konsultacijas kaimo moterims, pradedančioms arba plėtojančioms žemės ūkio ar žemės ūkiui alternatyvų verslą	Žemės ūkio ministerija, asociacija Lietuvos ūkininkų draugija	2006–2009 metai	20	<p>Žemės ūkio ministerija iš Kaimo rėmimo programos lėšų skyrė finansinę paramą Lietuvos ūkininkų draugijos kaimo moterims skirtiems švietėjiškiems ir informaciniams renginiams organizuoti: 2005 m. įvairiuose Lietuvos regionuose Lietuvos ūkininkų draugija rengė seminarų ciklą “Kaimo moterų</p>
--	---	-----------------	----	--

			<p>verslumo ugdytas". Seminarų cikle dalyvavo 480 kaimo moterų. Seminarai vyko Kauno Radviliškio, Biržų, Panevėžio, Šilutės, Varėnos, Joniškio, Pasvalio, Ukmergės, Plungės, Klaipėdos, Kupiškio, Molėtų, Šilalės, Vilniaus, Marijampolės, Prienų, Raseinių, Anykščių, Jurbarko, Zarasų, Alytaus, Rokiškio rajonuose. Taip pat organizuotas seminarų ciklas "Vertybių pokyčiai šiandieninėje kaimo šeimoje", kuriame dalyvavo 460 kaimo moterų. Seminarai vyko Kauno Radviliškio, Biržų, Panevėžio, Šilutės, Varėnos, Joniškio, Pasvalio, Ukmergės, Plungės, Klaipėdos, Kupiškio, Molėtų, Šilalės, Vilniaus, Marijampolės, Prienų, Raseinių, Anykščių, Jurbarko, Zarasų, Alytaus, Rokiškio rajonuose. Liepos 15 d. Kaune, Žemės ūkio rūmuose organizuota konferencija, skirta kaimo moterų socialinės atskirties mažinimo problemoms aptarti, kurioje dalyvavo 271 dalyvis, iš jų 10 vyrų. Šių renginių organizavimui žemės ūkio ministerija skyrė 32,5 tūkst. Lt. Be to, ministerija užsakė Žemės ūkio universitetui mokslinį darbą "Priemonės kaimo moterų skatinimui dalyvauti kaimo plėtros procesuose", skirdama 15 tūkst. Lt. finansavimą. Jame pateikiama kaimo moterų situacijos Lietuvoje apžvalga: globalizacijos iššūkių priėmimas, kaimo moterų užimtumas, moterų aktyvumas kaimo turizmo versle bei perspektyvos, kaimo bendruomenių, kitų nevyriausybinių organizacijų vaidmuo skatinant moteris</p>
--	--	--	--

				dalyvauti kaimo plėtros procesuose. Šis mokslinis darbas buvo pristatytas 2005 m. rugsėjo mėn. Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) kartu su Lenkijos žemės ūkio ministerija, Lenkijos Nacionaliniu žemės ūkio ir kaimo plėtros konsultavimo centru, Varšuvos žemės ūkio universitetu rengtoje konferencijoje Krokovoje. Artimiausiu laiku mokslinio darbo ataskaitos santrauka bus paskelbta Žemės ūkio ministerijos tinklapyje.
--	--	--	--	---

**Atsakingasis vykdytojas – Statistikos departamentas
5 priemonės.**

75.1. Organizuoti susitikimus su statistinės informacijos apie moteris ir vyrus vartotojais	Statistikos departamentas	2005–2009 metai	–	Organizuotas susitikimas su lyčių statistikos vartotojais Šiauliuose ir Palangoje
75.2. Rengti ir skelbti statistikos duomenis pagal lytį, taip pat regioniniu lygmeniu, Statistikos departamento interneto svetainės (www.stat.gov.lt) duomenų skelbimo bazėje	Statistikos departamentas	2005–2009 metai	–	Pagrindinių statistinių duomenų bazė apie vyrus ir moteris papildyta 2003-2004 m. statistiniais duomenimis pagal lytį regioniniu lygmeniu ir paskelbta Statistikos departamento interneto svetainės Statistinių duomenų bazėje.
75.3. Rengti spaudai pranešimus apie moterų ir vyrų lygias galimybes	Statistikos departamentas	2005–2009 metai	–	Parengtas pranešimas spaudai “Moterų nuolat mokosi daugiau nei vyrų”.
75.4. Rengti statistikos rinkinį „Moterys ir vyrai Lietuvoje“ lietuvių ir anglų kalbomis	Statistikos departamentas	2005–2009 metai	–	Išleistas statistikos rinkinys “Moterys ir vyrai Lietuvoje 2004”. Šiame leidinyje skelbiamas moterų ir vyrų skaičius, pateikiami duomenys apie šeimos formavimą, išsilavinimą, nuolatinį mokymąsi, sveikatą, socialinį aprūpinimą, užimtumą ir nedarbą, darbo užmokestį, dalyvavimą valstybės valdyme,

				laiko panaudojimą ir kt.
75.6. Rengti statistinę informaciją apie moterų ir vyrų lygias galimybes pagal vartotojų užklausas	Statistikos departamentas	2005–2009 metai	–	Atsakant į paklausimus statistiniai duomenys pagal lytį pateikti šalies valstybės institucijoms, nevyriausybinėms ir tarptautinėms organizacijoms.